



Je komt als geroepen

4^e zondag van Pasen | Roepingenzondag

DATUM	25 april 2021
VOORGANGER	Corinne van Nistelrooij
LEZINGEN	Eerste brief van Johannes 3, 1-2
EVANGELIE	Johannes 10, 11-18

OVERWEGING

Een evangelie waarin sprake is van herders en schapen. Dat zijn wel wat gedateerde beelden voor ons. Schaapherders kennen we vrijwel alleen nog als een soort folklore. We komen ze tegen als beeld in de kerststal of tijdens een vakantie in Drenthe. Verder kennen we het woord herder ook nog in overdrachtelijke zin. Namelijk als term voor kerkelijk leiders, vooral voor de bisschoppen. Maar ja, daarvan zijn er in Nederland nog minder dan van de schaapsherders. En ik weet niet of al deze herders ons helpen om het beeld van de herder in de Bijbel beter te begrijpen. En dan de schapen. Ik vind het zelf niet prettig om mensen met een schaap te vergelijken. Want dat is toch de suggestie die van het evangelie uit gaat: dat wij de schapen zijn en dat degenen die leiding geven, herders zijn. Maar mensen zien als makke schapen met kuddegedrag? Nee, dat doet ons geen recht.

Daarom is het goed om ons te realiseren dat deze beeldspraak komt uit een oude agrarische cultuur, een samenleving van herders en nomaden. In die tijd was de veestapel die je had bepalend voor je leven en welzijn. Wie goed voor zijn kudde zorgde, wie oog had voor elk dier in de zijn stal, zó iemand had toekomst! Zó iemand zou ook goed voor mensen kunnen zorgen. Zo'n herder zou niemand verloren laten lopen.

In heel de Bijbel is dan ook het beeld van de herder aanwezig en is het herderschap een beeld geworden van het leiderschap over het volk van God. Wie herder is in de Schrift is geroepen door de Eeuwige zelf, is geroepen om mensen te behoeden en hun geluk te waarborgen.

Als Jezus zichzelf herder noemt, zoals vandaag, zet hij zich in de lijn van het Eerste Testament. Daarbij noemt hij zich niet zomaar maar een herder, maar een góede herder. Hij zegt: 'Ik ben de goede herder, ik ken mijn schapen en mijn schapen kennen mij, zoals de Vader mij kent en ik de Vader ken'. Hierin horen we een relatie van wederkerigheid tussen Jezus en de mensen om hem heen. Van kennen en gekend worden, beminnen en bemind worden. En we horen over een directe band tussen Jezus en de Vader. Hiermee plaatst Jezus zich raketings dicht bij God die niemand verloren laat gaan. Als een goede herder, écht herder, zouden we kunnen zeggen. In Gods ogen doen álle mensen er toe. Ook de schapen die uit een andere schaapskooi komen. Want allen, zo lazen we in de eerste lezing, worden kinderen van God genoemd.

En daarmee wordt ook ons een spiegel voorgehouden. Een spiegel waarin we niet alleen onszelf zien maar ook de ander. Een moment waarop we gevraagd worden, in navolging van Jezus, óver onze eigen grenzen heen te kijken en oog te krijgen voor de inzichten en de nood van de ander.



Geen exclusieve aandacht voor de eigen groep, maar opmerkelijke aandacht voor dát wat leeft buiten ons eigen kringetje.

Het eigen vertrouwde beperkt ons namelijk ook. We voelen ons thuis in onze 'wij'-bubbel, maar juist diversiteit zorgt er voor dat we groeien. Diversiteit zorgt voor vernieuwing en creativiteit. Verschillende mensen hebben verschillende gezichtspunten en ja, dat kan lastig zijn, maar levert ons uiteindelijk een breder perspectief op.

En in dit verband en gezien de lezingen van vandaag vind ik het verbazingwekkend dat nog altijd op roepingenzondag door de bisdommen de focus wordt gelegd op roepingen voor priesters, diakens en religieuzen. Versta me goed, dat is belangrijk, zeker. Maar uiteindelijk denk ik dat door deze focus de herders hun eigen kudde te grazen nemen in plaats van de Kerk te leiden naar grazige weiden.

Ooit is roepingenzondag in het tweede Vaticaans Concilie breder geformuleerd. Inderdaad met aandacht voor roepingen tot priesterschap, diaconaat en religieus leven, maar tevens sprak het Concilie over de Kerk als gemeenschap van geroepenen. Dus als een oproep aan álle gelovigen om te onderzoeken wat hun geloof in hun leven betekent. En daaruit voortvloeiend, wat ieders inbreng kan zijn in de geloofsgemeenschap.

Ik zou graag, zo'n 60 jaar na het Concilie, juist die uitnodiging aan álle gelovigen op de voorgrond willen zetten. Zeker gezien alle veranderingen van rollen en functies, en de aandacht voor diversiteit in onze samenleving sinds die tijd. Zo zou er bijv. ook een expliciete oproep vanuit de kerken kunnen zijn voor leken die zich willen verbinden met religieuze ordes. Om religieus leven op een eigentijdse manier gestalte te geven en voor een bredere groep mensen toegankelijk te maken. Ook dient de nood aan pastoraal werkers serieus op de agenda te staan. Om als voorgangers diverse geleefde vormen van spiritualiteit voor het voetlicht te brengen. De Kerk is er tenslotte niet omwille van zichzelf maar de Kerk is er om dienstbaar te zijn aan het Koninkrijk van God in deze tijd. En juist de context van deze tijd is belangrijk.

Op roepingenzondag droom ik van één grote groep van herderinnen en herders die samen zorg dragen voor de kudde en elkaars hoeder zijn. En ik moet zeggen dat ik dat hier in het rectoraat ook zo ervaar. Er is een grote groep van mensen die zich verantwoordelijk voelt, die zich inzet en betrokken is. En in tegenstelling tot het evangelie heb ik niet de indruk dat er sprake is van een wolf die de kudde uiteen drijft. Als er al sprake is van een wolf dan zit die in onszelf. In dat deel in ons dat alles wil beheersen, controle wil uitoefenen, initiatieven bevestigd wil zien en zich niet realiseert dat het leven en dus ook de Kerk, aan God toe behoort.

In de lezing van vandaag toont Jezus ons dat goed herderschap betekent: de ander de ruimte geven in een sfeer van werkelijke bekommernis. Opdat ieder mens zich veilig weet en zich als een kind van God uitgenodigd voelt om op eigen wijze te mogen bijdragen. Of we nu man, vrouw, gewijd of ongewijd, jong of oud zijn. Of we sterke schouders hebben of juist in een periode zitten met knikkende knieën, op álle momenten dragen we bij aan Gods koninkrijk en mogen we bij binnenkomst horen: "Je komt als geroepen!"